

Transparantie- verslag

30 september 2016

pwc

PwC Bedrijfsrevisoren bvba
Woluwe Garden
Woluwedal 18
B-1932 Sint-Stevens-Woluwe
Telephone +32 (0)2 710 42 11
Facsimile +32 (0)2 710 42 99
www.pwc.com

Inleiding

Dit transparantieverlag is opgesteld en gepubliceerd conform artikel 15 van de Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007 (hierna de “Wet” genoemd).

De lezer zal informatie over ons kantoor en het internationale netwerk waar het deel van uitmaakt kunnen terugvinden op de volgende websites:

- www.pwc.com
- www.pwc.be

Behoudens de financiële informatie uit de laatste door de vennoten goedgekeurde jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2015 is de informatie in dit transparantieverlag bijgewerkt tot 30 juni 2016.

De naam “PwC” zonder verdere vermelding verwijst naar het netwerk van kantoren die deel uitmaken van PwC International Limited. Elk kantoor is een afzonderlijke juridische entiteit.

Sint-Stevens-Woluwe, 30 september 2016

30/09/2016

X

Yves Vandenplas
Managing Partner
Signed by: Yves Vandenplas (Authentication)

30/09/2016

X

Tom Meuleman
Assurance Risk Management Partner
Signed by: Tom Meuleman (Authentication)

Yves Vandenplas
Managing Partner

Tom Meuleman
Assurance Risk Management Partner

PwC Bedrijfsrevisoren bvba, burgerlijke vennootschap met handelsvorm - PwC Reviseurs d'Entreprises scrl, société civile à forme commerciale
Maatschappelijke zetel/Siège social: Woluwe Garden, Woluwedal 18, B-1932 Sint-Stevens-Woluwe
T: +32 (0)2 710 4211, F: +32 (0)2 710 4299, www.pwc.com
BTW/TVA BE 0429.501.944 / RPR Brussel - RPM Bruxelles / ING BE43 3101 3811 9501 - BIC BBRUBEBB / BELFIUS BE92 0689 0408 8123 - BIC GKCC BEBB

Inhoudsopgave

-
1. Beschrijving van de juridische structuur en het kapitaal

 2. Beschrijving van het netwerk

 3. Beschrijving van de governance structuur

 4. Intern systeem van kwaliteitscontrole

 5. Kwaliteitscontrole georganiseerd door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) onder toezicht van de Kamer van Verwijzing en Instaatstelling (KVI)

 6. Lijst van de entiteiten van openbaar belang waarvoor het kantoor gedurende het verstreken boekjaar een wettelijke controle op de jaarrekening heeft uitgevoerd

 7. Praktijken inzake onafhankelijkheid

 8. Permanente opleiding

 9. Financiële informatie

 10. Principes van de vergoeding voor de vennoten

1. Beschrijving van de juridische structuur en het kapitaal

Vorm, benoeming en identificatie

PricewaterhouseCoopers Bedrijfsrevisoren, afgekort "PwC Bedrijfsrevisoren", (in het Frans "PricewaterhouseCoopers Reviseurs d'Entreprises", afgekort "PwC Reviseurs d'Entreprises") (hierna "PwC BR" genoemd) is een burgerlijke vennootschap die de vorm heeft aangenomen van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. PwC BR heeft als ondernemingsnummer 0429.501.944. Het boekjaar van de vennootschap begint op één juli van elk jaar en sluit af op dertig juni.

Geschiedenis

Deze vennootschap werd opgericht onder de vorm van een vennootschap onder firma, volgens een onderhandse akte, op 30 september 1985. Vervolgens heeft ze verscheidene statutenwijzigingen doorgevoerd met betrekking tot onder meer haar vorm, kapitaal, organen en benaming. De laatste statutenwijziging heeft plaatsgevonden op 2 juni 2014.

PwC BR is meer bepaald de vennootschap die is ontstaan uit de fusie in 1998 van de Belgische bedrijfsrevisorenkantoren die destijds deel uitmaakten van de internationale netwerken "Price Waterhouse" en "Coopers & Lybrand" die in datzelfde jaar wereldwijd fuseerden.

Maatschappelijke zetel en exploitatiezetels

De maatschappelijke zetel van PwC BR is gevestigd te 1932 Sint-

Stevens-Woluwe, Woluwedal 18. Naast deze maatschappelijke zetel beoefent de vennootschap haar activiteiten vanuit: 2018 Antwerpen, Generaal Lemanstraat 67; 9000 Gent, Blue Tower 1, Sluisweg 1; 4000 Liège, Rue Visé – Voie, 81 ABC en 3500 Hasselt, Kempische steenweg 311, Corda Campus Bus 2.02

Maatschappelijk doel

PwC BR heeft als doel alle bedrijfsrevisorenactiviteiten in België maar ook in het buitenland uit te oefenen, zoals beschreven in de Wet. PwC BR is in dit opzicht een bedrijfsrevisorenkantoor dat is ingeschreven in het openbaar register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren onder het nummer B00009 (www.ibr-ire.be). Ons kantoor is geregistreerd bij de PCAOB ("Public Company Accounting Oversight Board") in de Verenigde Staten van Amerika (www.pcaobus.org).

Kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van PwC BR is deels vast en deels variabel. Het variabele gedeelte van het kapitaal stijgt of daalt, door aansluiting, het vertrek of uitsluiting van vennoten of door volstorting of terugname van de inbrengen. Deze verrichtingen vinden plaats zonder statutenwijziging.

Het vast gedeelte van het kapitaal is vastgesteld op twee honderd en zeven duizend zeshonderd negenentwintig euro's en zestig cent (EUR 207.629,60).

Het kapitaal is samengesteld uit een variabel aantal maatschappelijke aandelen, zonder vermelding van nominale waarde. Alle aandelen zijn aandelen op naam.

De aandelen die meer dan 50% van de stemrechten vertegenwoordigen, zijn in het bezit van een natuurlijke of een rechtspersoon, of van enige ander entiteit toegelaten om een mandaat van bedrijfsrevisor uit te oefenen in overeenstemming met de Richtlijn 2006/43/CE (hierna "Vennoten-Bedrijfsrevisoren").

Alle Vennoten-Bedrijfsrevisoren zijn ingeschreven in het openbaar register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Op 30 juni 2016 waren er 20 Vennoten-Bedrijfsrevisoren. De volledige lijst van de Vennoten-Bedrijfsrevisoren van PwC BR kan op de website van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren worden geraadpleegd.

Participaties

PwC BR bezit bijna alle maatschappelijke aandelen in de burgerlijke vennootschap die de vorm heeft aangenomen van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid « PricewaterhouseCoopers Audit Services ». Deze gedurende het boekjaar 2009-2010 verworven vennootschap is tevens ingeschreven in het openbare register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Zij oefent activiteiten uit die onder de hoedanigheid van bedrijfsrevisor vallen in het Waalse gewest.

2. Beschrijving van het netwerk

PwC in België

Naast PwC BR zijn er nog andere professionele dienstverlenende vennootschappen binnen PwC in België. Deze vennootschappen vormen elk een verschillende juridische entiteit. Iedere entiteit heeft verschillende doelen, activiteiten, aandeelhoudersstructuren en autonome lichamen. Dit zijn de namen van deze andere entiteiten die effectief in België actief zijn als professionele dienstverlenende vennootschappen:

- PricewaterhouseCoopers Audit Services bvba;
- PricewaterhouseCoopers Tax Consultants bcvba;
- PricewaterhouseCoopers Business Advisors cvba;
- PricewaterhouseCoopers Enterprise Advisory bcvba.
- PricewaterhouseCoopers EU Services eesv.

Al deze vennootschappen zijn, net zoals PwC BR, lid van het internationale netwerk PwC, dat beschreven wordt in het volgende deel.

Het lidmaatschap van de verschillende Belgische vennootschappen bij hetzelfde internationale netwerk verplicht deze vennootschappen ertoe dezelfde (kwaliteits- en andere) standaarden te hanteren in het voeren van hun eigen professionele activiteiten en maakt het mogelijk op een gestructureerde manier de gewenste multidisciplinaire benadering aan de cliënten die dit wensen aan te bieden.

Naast de kantoren van de bovengenoemde professionele dienstverlenende vennootschappen handelt de vennootschap PwC Belgium (een burgerlijke vennootschap die de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid heeft aangenomen) in de hoedanigheid van een middelenvennootschap en dienstenonderneming voor de kantoren waarvan hierboven sprake. In die hoedanigheid verricht ze ondersteunende activiteiten als dienstverlenend bedrijf, maar enkel ten gunste van de andere professionele dienstverlenende entiteiten binnen PwC in België, zoals PwC BR. PwC Belgium treedt tevens op als holdingvennootschap van de verschillende PwC-entiteiten in België.

Het internationale netwerk van PwC

PwC BR is lid van het globaal netwerk PwC. 'PwC' is het merk dat door firma's die deel uitmaken van, of anderszins verbonden zijn met, PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) gebruikt wordt in het ontplooiën van activiteiten en het verlenen van professionele diensten. Samen vormen deze firma's het PwC-netwerk. 'PwC' wordt vaak gebruikt om te verwijzen naar ofwel afzonderlijke ofwel meerdere of alle firma's binnen het PwC-netwerk ('PwC-firma's').

Op veel plaatsen in de wereld zijn auditkantoren wettelijk verplicht om lokale eigenaars te hebben en onafhankelijk te zijn. Hoewel de regelgeving in dit opzicht volop aan het veranderen is, kunnen PwC-firma's momenteel niet als een multinationale onderneming met rechtspersoonlijkheid werken; ze doen dat dan ook niet. Het PwC-netwerk is noch een wereldwijde vennootschap noch één firma noch een multinationale onderneming.

Het PwC-netwerk bestaat dus uit firma's die afzonderlijke juridische entiteiten zijn. De firma's die het netwerk vormen, engageren zich tot samenwerking om kwaliteitsvolle diensten te leveren aan klanten, waar ook ter wereld. De firma's van het PwC-netwerk zijn lid van, of hebben een andere band met, PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), een 'private company limited by guarantee' naar Engels recht. PwCIL voert geen auditactiviteiten en levert geen diensten aan klanten. Wel treedt PwCIL op als een coördinerende entiteit voor firma's die lid zijn van het PwC-netwerk. Het Network Leadership Team en de Board van PwCIL ontwikkelen en implementeren beleidslijnen en initiatieven om, waar gepast, voor afzonderlijke firma's een gemeenschappelijke en gecoördineerde benadering tot stand te brengen; centraal daarbij staan cruciale aspecten zoals strategie, merksnaam en risico en kwaliteit. Lid zijn van het PwC-netwerk geeft een PwC-firma het recht om gebruik te maken van de naam 'PwC' alsook bepaalde middelen en methodologieën die binnen het PwC-netwerk beschikbaar zijn. Daarnaast kunnen leden van het PwC-netwerk op andere PwC-firma's een beroep doen voor de terbeschikkingstelling van bepaalde middelen en de levering van professionele diensten. Van hun kant dienen PwC-firma's bepaalde gemeenschappelijke beleidslijnen te volgen en te voldoen aan de normen van het PwC-netwerk zoals die door PwCIL geformuleerd worden.

Het PwC-netwerk vormt geen internationale vennootschap en firma's die lid zijn van het PwC-netwerk vormen evenmin in enig ander juridisch opzicht samen een vennootschap. Veel van de firma's die lid zijn van het PwC-netwerk hebben een officieel gedeponeerde naam waarin 'PricewaterhouseCoopers' voorkomt, maar PwCIL heeft geen

eigendomsbelang in die firma's. Een PwC-firma kan niet in naam of voor rekening van PwCIL of een andere PwC-firma optreden, kan PwCIL of een andere PwC-firma niet wettelijk verbinden en kan alleen aansprakelijk gehouden worden voor handelingen die ze zelf stelt of nalaat te stellen en niet voor wat PwCIL of een andere PwC-firma doet of nalaat te doen. Evenzo kan PwCIL niet in naam of voor rekening van een PwC-firma optreden en een PwC-firma niet wettelijk verbinden en kan PwCIL alleen aansprakelijk gehouden worden voor handelingen die het zelf stelt of nalaat te stellen.

Hierna volgt een beschrijving van de governance organen van PwC IL:

- **Global Board**
De Board vertegenwoordigt de belangen van alle leden van het PwC-netwerk. De Board heeft de algemene verantwoordelijkheid voor het governance-aspect binnen PricewaterhouseCoopers International Limited en het PwC-netwerk en voor het toezicht op het Network Leadership Team.
- **Network Leadership Team**
Dit team bepaalt de strategie en de normen die het PwC-netwerk zal hanteren.
- **Strategy Council**
De Strategy Council, die uit de Senior Partners van enkele van de grootste PwC-firma's bestaat, bepaalt de strategische koers en ziet erop toe dat de strategie consequent geïmplementeerd wordt.
- **Network Executive Team**
Dit team, dat aan het Network Leadership Team verslag uitbrengt, coördineert voor het globale PwC-netwerk de praktijkgroepen en de belangrijkste functionele domeinen.

3. Beschrijving van de governance structuur

A. Organen en comités

De governance in het kader van PwC BR wordt via de volgende organen en comités uitgeoefend:

De Algemene Vergadering van vennoten

De Algemene Vergadering vertegenwoordigt alle vennoten. De Algemene Vergadering beschikt over de bevoegdheden die haar werden toegekend op grond van de wet en de statuten en in het bijzonder de fundamentele bevoegdheden die betrekking hebben op alle fundamentele structurele en strategische beslissingen voor het kantoor: statutenwijziging; benoeming, ontslag en bezoldiging van bestuurders; goedkeuring van de jaarrekening en budgetten; wijziging van het kapitaal of van de structuur (fusie, splitsing, edm.); officiële aanvaarding en uitsluiting van vennoten; aanduiding van gedelegeerd bestuurder(s) ("Managing Partner(s)").

Raad van Bestuur

PwC BR wordt bestuurd door een Raad van Bestuur. De volledige lijst van de bestuurders van PwC BR kan worden geraadpleegd op de website van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. De Raad van Bestuur beschikt over de beleids- en bestuursbevoegdheden die hem in staat stellen om het maatschappelijk doel van PwC BR te verwezenlijken binnen het door de Algemene Vergadering van vennoten vastgelegde kader. De Algemene Vergadering kan één of meer gedelegeerd bestuurders benoemen die met het dagelijks bestuur van de vennootschap zijn belast.

Leadership Team

Het "Leadership Team" is samengesteld uit een beperkt aantal vennoten die door de "Managing Partner" aangeduid zijn. Het "Leadership Team" werkt in de hoedanigheid van een directiecomité. Het team staat borg voor het opvolgen van het beleid, verzekert de uitvoering van de door de Algemene Vergadering of de Raad van Bestuur genomen beslissingen en bereidt de dossiers voor met het oog op de door de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur te nemen beslissingen.

Human Resources Board

Dit comité is samengesteld uit door het "Leadership Team" aangewezen bestuurders. Het is bevoegd voor zaken die betrekking hebben op Human Resources voor het kantoor als geheel. Dit comité rapporteert aan het "Leadership Team".

Risk and Quality Committee

Dit comité is samengesteld uit door het "Leadership Team" aangewezen bestuurders. Het is bevoegd voor zaken die betrekking hebben op de revisorale methodologie alsook op het risico- en kwaliteitsbeleid voor het kantoor als geheel. Dit comité rapporteert aan het "Leadership Team".

Learning and Development Committee

Dit comité is samengesteld uit door het "Leadership Team" aangewezen bestuurders. Het is bevoegd voor zaken die betrekking hebben op de vorming en ontwikkeling van het personeel voor het kantoor als geheel.

Dit comité rapporteert aan het "Leadership Team".

Financial Reporting Standards Committee

Dit comité is samengesteld uit door het "Leadership Team" aangewezen bestuurders. Het is bevoegd voor vragen die verband houden met de interpretatie van boekhoudkundige normen voor het kantoor als geheel. Dit comité rapporteert aan het "Leadership Team".

B. Andere aspecten van Governance

Het kantoor is verzekerd met name voor professionele verantwoordelijkheid door middel van een dekking door een aangepaste internationale verzekering conform wat op de markt gebruikelijk is en rekening houdend met de normen voor de beroepsuitoefening van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

Naast de verschillende beroeps- en andere normen die voor de in het kantoor actieve personen gelden, leggen een internationale gedragscode en de aanvullende Belgische gedragscode de gedragsregels vast die door die personen moeten worden nageleefd.

Een meer gedetailleerde beschrijving van de principes en waarden (inzake governance en andere zaken) die ons kantoor en het netwerk waarvan het deel uitmaakt ondersteunen, kan worden geraadpleegd op de websites waarnaar in de inleiding van dit verslag is verwezen.

4. Intern systeem van kwaliteitscontrole

PwC BR heeft interne controleprocedures ingesteld die bedoeld zijn om de kwaliteit van de dossiers te garanderen alsook de inachtneming van de wetten en normen die van kracht zijn, en die risicobeheer mogelijk maken.

Onze intern systeem van kwaliteitscontrole is in overeenstemming met de internationale ISQC 1-standaard “Quality control for firms that perform audits and reviews of historical financial information, and other assurance and related services engagements”, en met de normen voor de beroepsuitoefening van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

Aanvaarding en behoud van cliënten en opdrachten

Ons kantoor heeft aanvaardingsprocedures voor cliënten en opdrachten opgesteld waarvan in het bijzonder vragen in verband met eventuele onverenigbaarheden deel uitmaken, alsook in verband met potentiële belangenconflicten en situaties waar het behoud van onze onafhankelijkheid zou kunnen worden bedreigd. Elk jaar vormt het vervolg van een opdracht het voorwerp van een gelijkaardige procedure die garandeert dat er geen nieuwe feiten zijn die de onafhankelijkheid van de commissaris en bijgevolg de voortzetting van de opdracht in het gedrang zouden brengen.

Uitvoering van opdrachten volgens de PwC-methodologie

Het uitvoeren van onze opdrachten berust op de PwC-methodologie en op de hulpmiddelen die ontworpen

zijn om de conformiteit tussen onze revisorale methodologie en de normen voor de beroepsuitoefening te garanderen. Onze methodologie stelt de teams in staat om jaar na jaar de kennis die ze in de uitvoering van een opdracht opdoen uit te breiden en zo mee te helpen de effectiviteit van de tussenkomst te optimaliseren.

Onafhankelijk nazicht door de “Quality Review Partner”

Onze procedures voorzien in de benoeming van een “Kwaliteitspartner” (“Quality Review Partner”) voor elke controleopdracht bij genoteerde vennootschappen, en entiteiten die een verhoogd risico inhouden. De rol van de Kwaliteitspartner bestaat erin op een onafhankelijke manier de gelijkvormigheid van de controleverklaring te garanderen. Zonder rechtstreeks bij de revisorale werkzaamheden op het terrein betrokken te zijn, vervult de Kwaliteitspartner zijn rol door middel van gesprekken, deelname aan samenvattende interne bijeenkomsten en nazicht van een selectie van vooraf bepaalde werkdocumenten.

Raadpleging

Bedrijfsrevisoren zijn verplicht om de raad van andere professionals in te winnen in het geval dat er een verhoogd risico bestaat dat een ontoereikende conclusie zal worden bereikt, bijvoorbeeld als een bedrijfsrevisor overweegt een voorbehoud te formuleren in een revisoraal verslag. In zulke gevallen kan men door terug te vallen op het advies van een andere collega, die bijvoorbeeld meer gespecialiseerd is in een specifieke industrietak of

in het toepassen van een complexe boekhoudkundige norm, zeker stellen dat de ondertekenende bedrijfsrevisor in de conclusie van zijn verslag met de belangrijke relevante elementen rekening heeft gehouden.

Kwaliteitsnazicht a posteriori

Een programma van grondige kwaliteitscontroles wordt jaarlijks uitgevoerd om de kwaliteit van de dossiers voortdurend te verbeteren. Deze controles worden uitgevoerd door teams die onafhankelijk zijn van de te controleren dossiers, zodat elke vennoot (“partner”) en bestuurder (“director”) die op een dossier tekent, het voorwerp uitmaakt van ten minste één controle om de vijf jaar. De vaststellingen en aanbevelingen die uit zulke nazichten voortvloeien, leiden tot de implementatie van actieplannen door het kantoor.

Doeltreffendheid van het interne kwaliteitscontrolesysteem

Een “Risk & Quality Management Plan” wordt elk jaar opgesteld om een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat de aan het kantoor toevertrouwde revisorale opdrachten worden gerealiseerd in overeenstemming met onze methodologie, de normen voor de beroepsuitoefening van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren en de wettelijke vereisten. De jaarlijkse evaluatie van het plan stelt PwC BR in staat te bevestigen dat het bestaande interne systeem van kwaliteitscontrole een passend beheer verzekert van de professionele risico’s waaraan ons kantoor is blootgesteld en op doeltreffende wijze werkt.

5. *Kwaliteitscontrole georganiseerd door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) onder toezicht van de Kamer van Verwijzing en Instaatstelling (KVI)*

Zoals elk bedrijfsrevisorenkantoor dat in het openbaar register van het IBR ingeschreven is, wordt ons kantoor regelmatig onderworpen aan een kwaliteitscontrole die tot 2016 werd uitgevoerd door het IBR onder toezicht van de KVI. Volgend op de audithervorming (Europese richtlijn en verordening) is er voorzien dat het toezicht op de bedrijfsrevisoren tot de bevoegdheid zal behoren van een nieuw orgaan in België, met name het College van Toezicht op de Bedrijfsrevisoren (CTBR).

De bestaande kwaliteitscontroleprincipes zijn bepaald in artikel 33 van de Wet en door het koninklijk besluit van 26 april 2007 tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren.

Het IBR evalueert in het kader van zijn controles de systemen van kwaliteitscontrole van het kantoor

en onderzoekt een steekproef van geselecteerde opdrachten.

De laatste volledig afgeronde kwaliteitscontrole uitgevoerd door het IBR dateert van 2012.

Sindsdien heeft ons kantoor het voorwerp uitgemaakt van een nieuwe kwaliteitscontrole, uitgevoerd door het IBR in juni 2015 in verband met ons intern systeem van kwaliteitscontrole (Fase I), en vervolgens vanaf september 2015 in verband met de kwaliteitscontrole van een selectie van uitgevoerde revisorale opdrachten (Fase II). Deze kwaliteitscontrole zal worden beëindigd via de communicatie van het geheel van conclusies.

6. *Lijst van de entiteiten van openbaar belang waarvoor het kantoor gedurende het verstreken boekjaar een wettelijke controle van de jaarrekening heeft uitgevoerd*

Genoteerde vennootschappen

- Anheuser-Bush Inbev
- Celyad
- Econocom Group
- Fagron
- Integrale Caisse Commune d'Assurance
- Jensen Group
- Lotus Bakeries
- Miko
- Ontex
- QRF
- Retail Estates
- Royal Street
- Care Property Invest
- Tessengerlo
- Texaf
- UCB
- Umicore
- Wereldhave Belgium
- Xior

Verzekeringsondernemingen

- Alpha Insurance
- AR-CO
- AXA Belgium
- Baloise Belgium
- Belgische Maatschappij voor Luchtvaartverzekeringen (Aviabel)
- Cigna Europe Insurance Company
- Cigna Life Insurance Company of Europe
- Credimundi
- Ethias
- Ethias Droit Commun
- Europese Maatschappij voor Schaderegeling en Expertise (Euromex)
- Fédérale Assurance, Association d'Assurances Mutuelles sur la Vie
- Fédérale Assurance, Caisse Commune d'Assurance contre les Accidents du Travail
- Fédérale Assurance, Société Coopérative d'Assurance contre les Accidents, l'Incendie, la Responsabilité Civile et les Risques Divers Integrale Caisse Commune d'Assurance
- Fédérale Assurance, FEDERALE pension
- Hospimut Solidaris Entreprise d'Assurances SMA
- Integrale Caisse Commune d'Assurance
- L'Ardenne Prévoyante
- Neutra SMA
- Precura Verzekeringen
- Touring Verzekeringen
- Trade Credit RE Insurance Company
- Verzekeringen MMH
- Whestia, Assurances Wallonnes du Logement

Kredietinstellingen

- Aareal Bank
- AXA Bank Europe
- Bank of America
- Banque Privée Edmond de Rothschild Europe
- BNP Paribas Fortis
- Crédit Agricole Corporate and Investment Bank
- CKV
- Commerzbank
- Euroclear Bank
- FCE Bank
- HSBC
- J.P. Morgan Europe
- J.P. Morgan International Bank
- JPMorgan Chase Bank, National Association
- Lombard Odier Darier Hentsch & Cie
- NIBC Bank

7. Praktijken inzake onafhankelijkheid

De onafhankelijkheidsregels die binnen ons kantoor van kracht zijn houden rekening met enerzijds de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn in België en de normen van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren betreffende bepaalde aspecten in verband met de onafhankelijkheid van de commissaris, en anderzijds de regels van het internationale netwerk van PwC die gebaseerd zijn op de Code of Ethics van de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). Deze omvatten de aspecten die verband houden met de levering van diensten door de commissaris en zijn netwerk aan de gecontroleerde entiteiten evenals de aspecten die verband houden met de persoonlijke, financiële en professionele banden ten opzichte van deze entiteiten.

De internationale PwC-regels zijn van toepassing in alle landen. De nationale kantoren kunnen evenwel meer stringente regels vastleggen. Deze beslissingen zijn dan tegenstelbaar aan het hele internationale netwerk, zoals dit het geval is voor België, met name inzake de toepassing van de “one to one”-regel. Deze regel is bedoeld om het niveau te beperken van toegestane non-audit-diensten die door de commissaris en zijn netwerk aan de gecontroleerde entiteit en haar dochtervennootschappen worden geleverd, voor zover deze gecontroleerde entiteit genoteerd is op een gereguleerde markt of deel uitmaakt van een groep die ertoe gehouden is een geconsolideerde jaarrekening op te stellen en te publiceren.

De personen die ons kantoor vervoegen, verbinden zich ertoe om, zodra ze hun functie opnemen, de regels en principes betreffende de uitoefening van het beroep van bedrijfsrevisor na te leven, met

inbegrip van de onafhankelijkheidsregels. De opvolging van de naleving van de onafhankelijkheidsprocedures wordt verzekerd door de volgende middelen:

Instandhouding van een globale “Independence”-database

Een internationale database, die informatie verschaft over de vennootschappen waarvoor de onafhankelijkheidsregels van toepassing zijn, is beschikbaar in alle landen waar PwC aanwezig is. Elk nationaal kantoor werkt de database periodiek bij voor de entiteiten waarvan het de wettelijke auditor is.

Voorafgaande toestemming voor de beoogde opdrachten

Vóór elke dienstverrichting dient de commissaris na te gaan of de beoogde opdracht geen inbreuk op de onafhankelijkheidsregels met zich meebrengt en dient hij in geval van twijfel de vennoot verantwoordelijk voor het beheer van professionele risico's (“Risk Management Partner”) te raadplegen. Deze laatste heeft de bevoegdheid om de opdracht waarvan de uitvoering de onafhankelijkheid van PwC BR in het gedrang zou brengen, te weigeren.

In dit verband heeft PwC een geautomatiseerde procedure ontwikkeld (“AFS” of “Authorisation for Services”) die het mogelijk maakt om de voorafgaande toestemming van de commissaris te verkrijgen voor elke dienstverrichting verricht door de leden van zijn netwerk bij de gecontroleerde vennootschap en haar dochtervennootschappen.

Beheer van belangenconflicten

Onze regels bepalen eveneens nauwkeurig de situaties waarin belangenconflicten zich voordoen en het verboden is om tussenkomsten te verrichten alsmede situaties waarin vrijwaringmaatregelen vereist zijn zoals het verkrijgen van het akkoord van de betrokken partijen of het instellen van regels inzake het beheer van de vertrouwelijkheid.

De opvolging van de naleving van de onafhankelijkheidsregels betreffende persoonlijke, financiële en professionele banden gebeurt als volgt:

Regelmatige bevestiging betreffende onafhankelijkheid

Ieder jaar dienen de vennoten, bestuurders en professional staff een “onafhankelijkheidsverklaring” op te stellen waarin ze hun conformiteit met de onafhankelijkheidsregels bevestigen. Deze verklaring wordt opgesteld op basis van een elektronisch standaardformulier.

Controle van de financiële investeringen van de vennoten, de bestuurders en de professional staff

De vennoten, bestuurders en professional staff (vanaf het niveau van “manager”) zijn verplicht om hun financiële portefeuille (volgens de aard van de aangehouden effecten), evenals de effectenportefeuille van hun partner en hun minderjarige kinderen, aan te geven en te actualiseren. Deze informatie wordt opgenomen in een beveiligd systeem. Elke uitzondering op de onafhankelijkheidsregels, zoals het verkrijgen van een nieuwe cliënt, wordt automatisch aangegeven door het systeem dat een verwittiging richt aan de betrokken

professional. Laatstgenoemde is dan binnen een termijn van twee weken ertoe gehouden om afstand te doen van zijn effecten.

De betrouwbaarheid van de aangegeven informatie wordt op basis van steekproeven gecontroleerd door de vennoot die binnen het Belgische netwerk van PwC verantwoordelijk is voor de onafhankelijkheid (de "PRI").

De niet-naleving van de onafhankelijkheidsregels door een vennoot, bestuurder of medewerker maakt een professionele fout uit die aanleiding kan geven tot sancties.

Rotatie van de ondertekenende vennoten en bestuurders

De bepalingen betreffende rotatie die door de Belgische normen betreffende bepaalde aspecten in verband met de onafhankelijkheid van de commissaris ingesteld zijn, worden toegepast voor de door het kantoor gecontroleerde organisaties van openbaar belang. Wat de andere gecontroleerde entiteiten betreft, waarvoor in België geen regels bestaan, passen wij voor de cliënten met een hoger risicoprofiel een rotatie toe van de ondertekenende vennoten om de 7 jaar, en dit in functie van het profiel van de gecontroleerde entiteit zoals bepaald tijdens de procedure van aanvaarding van de opdracht. Tenslotte vindt de rotatie van de ondertekenende vennoten om de 5 jaar plaats voor de Belgische vennootschappen die in de Verenigde Staten genoteerd zijn, zoals vereist op grond van de onafhankelijkheidsregels die in dat land van toepassing zijn.

Interne verificatie van het naleven van de onafhankelijkheidsregels

Zoals elk jaar werd een interne verificatie uitgevoerd met betrekking tot het naleven van de onafhankelijkheidsregels gedurende het voorbije boekjaar afgesloten op 30 juni 2016.

8. Permanente opleiding

Ons kantoor organiseert de permanente opleiding van zijn bedrijfsrevisoren en medewerkers door middel van een formeel programma dat jaarlijks wordt vastgesteld door het "Learning & Development Committee" dat bestaat uit vertegenwoordigers van elk kantoor en van alle groepen van specialisten. Bovenop dit interne programma komt het jaarlijkse programma voor permanente vorming dat opgelegd is door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Bovendien wordt het interne programma ter goedkeuring voorgelegd aan het Instituut van de Bedrijfsrevisoren zodat het kan worden geïntegreerd in het opleidingsprogramma dat voor het beroep in België als minimum opgelegd is.

De door het kantoor georganiseerde opleiding bevat verschillende programma's. Hierin zitten een verplicht gemeenschappelijk basisprogramma en facultatieve modules die aangepast zijn aan het niveau van de medewerker en die rekening houden met reeds gevolgde opleidingen en de verworven ervaring. Deze programma's komen in verschillende vormen voor, meer bepaald hetzij lokale of internationale studiedagen en werkgroepen, hetzij geautomatiseerde modules van individuele scholing ("e-learning").

De norm van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren voor permanente vorming bepaalt dat bedrijfsrevisoren effectief minstens 40 uur per jaar, te realiseren over een periode van drie jaar door middel van een minimum van 20 uur per jaar, moeten besteden aan activiteiten die bijdragen aan hun permanente professionele ontwikkeling door het verbeteren van hun professionele kennis. In 2015 hebben de bedrijfsrevisoren en medewerkers van ons kantoor gemiddeld 19,0 werkdagen gewijd aan activiteiten van permanente opleiding.

Tenslotte volgt ons "Learning & Development Committee" de deelname aan de voorgestelde programma's op en wordt alles bijgehouden in één centraal learning management systeem. Iedere bedrijfsrevisor kan ten allen tijde een overzicht van het afgelopen jaar van haar/zijn permanente opleidingsactiviteiten opvragen.

9. Financiële informatie

A. Netwerk in België

Hierna volgt cijfermateriaal op geaggregeerd niveau van alle entiteiten van het PwC-netwerk in België (boekjaar afgesloten op 30 juni 2015):

Eigen vermogen	EUR 13.479.040,90
Totaal actief	EUR 145.635.166,95
Omzet	EUR 320.718.124,92
Gemiddeld aantal werknemers	1.269
Vennoten en bestuurders	177

B. Het bedrijfsrevisorenkantoor PwC BR

Hierna volgt cijfermateriaal met betrekking tot het bedrijfsrevisorenkantoor (boekjaar afgesloten op 30 juni 2015):

Eigen vermogen	EUR 273.094,30
Totaal actief	EUR 35.939.507,30
Omzet	EUR 94.800.449,27
Gemiddeld aantal werknemers	461
Vennoten en bestuurders	70

De honoraria die ontvangen zijn in de loop van het per 30 juni 2015 afgesloten boekjaar, zijn verdeeld als volgt:

Permanente opdrachten: controle van de jaarrekeningen en van de geconsolideerde rekeningen	EUR 59.762.908,18
Andere controleopdrachten	EUR 1.596.728,16
Adviesverlening van fiscale aard (tax consultancy)	EUR 0,00
Andere opdrachten	EUR 33.440.812,93

10. Principes van de vergoeding voor de vennoten

De vennoten worden vergoed op basis van hun competenties, in functie van de resultaten van het kantoor en van hun bijdrage tot de ontwikkeling van het kantoor.

Zij stellen elk jaar een persoonlijk plan op dat hun rollen en hun verantwoordelijkheden beschrijft. Zij definiëren hun doelstellingen met betrekking tot:

De cliënten:

Doelstellingen op het gebied van kwaliteit van dienstverlening, risicobeheer en ontwikkeling van het cliëntenbestand.

Human resources:

Doelstellingen op het gebied van personeelsbeleid en ontwikkeling van medewerkers.

De ontwikkeling van PwC BR:

Doelstellingen op het gebied van bijdrage aan het geheel (bv. Managementverantwoordelijkheden; samenhangsgevoel; medewerking aan personeelsbeheer, aan inspanningen op het vlak van opleiding, aan kwaliteitscontroles, aan beroepsinstanties, aan acties met een maatschappelijk engagement, enz.).

Op dezelfde manier maken zij elk jaar een persoonlijke evaluatie op van hun prestaties op basis van hun vastgelegde doelstellingen en de realisatie daarvan. Deze evaluatie wordt doorgenomen met de “Managing Partner”, rekening houdend met het geheel van de hierboven opgesomde criteria. Het gaat hier dus om een evaluatie die meerdere criteria in aanmerking neemt: kwantitatieve en kwalitatieve, met betrekking tot onder meer de technische deskundigheid, de bekwaamheden inzake leiderschap, het naleven van beleidslijnen en procedures, de resultaten van de kwaliteitscontrole, de bijdrage aan het functioneren en de ontwikkeling van het kantoor en zijn netwerk, en het vergroten van de invloed van de naam PwC.

De gedragingen die afwijken van onze beleidslijnen en -procedures, van de wet- en regelgeving en van de waarden van ons kantoor zoals opgenomen in onze Gedragscode leiden tot remediërende acties die mogelijks een aanpassing van de vergoeding inhouden.